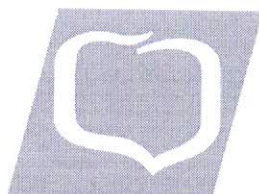

BANK SPÓŁDZIELCZY
55 - 140 Żmigród
ul. M. Konopnickiej 1-3
tel. 71 380 61 00, 71 385 35 50
fax 71 385 30 10, 71 380 61 14
NIP 915-000-75-57. Regon 000510161

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej Banku
Spółdzielczego w Żmigrodzie podlegająca ujawnieniu
na dzień 31.12.2017 roku**

Żmigród, maj 2018

1.1. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi wykonanie postanowień Ustawy *Prawo bankowe* oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, jak również Polityki Informacyjnej dotyczącej adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie.

Informacje dotyczące adekwatności kapitałowej zostały przedstawione poprzez zestaw wymagań informacyjno-sprawozdawczych, które umożliwią uczestnikom rynku ocenę działalności Banku przez ocenę: metod szacowania kapitału, narażenia Banku na ryzyka, technik stosowanych przez Bank w celu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka, a tym samym ocenę adekwatności kapitałowej Banku.

1.2. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Żmigrodzie jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2000 r. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.).
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.)
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie.

Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000127384.

Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym Wrocław Fabryczna VI Wydział Gospodarczy.

Bank w 2017 roku prowadził działalność w następujących jednostkach:

- Centrala w Żmigrodzie,
- Oddział w Wołowie,

- Oddział w Wińsku,
- Punkt Kasowy w Lubiążu ul. Mickiewicza,
- Punkt Kasowy w Żmigrodzie ul. Szklana.

1.3. Organy Banku

Organami Banku są:

1. Zebranie Przedstawicieli,
2. Rada Nadzorcza,
3. Zarząd.

1.4. Oświadczenie Zarządu

Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie dotyczące zapewnienia, że stosowane w Banku systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, zawierające ogólny profil ryzyka Banku.

1.5. Przedmiot działalności

Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmuje następujące czynności bankowe:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

1.6. Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie, Rozporządzenia PE – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Rozporządzenia KE – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, Dyrektywy – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.

2. Opis przepływu informacji na temat ryzyk kierowanych do Zarządu i Rady Nadzorczej

Przepływ informacji dotyczących ryzyka Banku jest sformalizowany i regulowany wewnętrznymi regulacjami Banku, w szczególności Instrukcją Sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie. Regulacje Banku określają komórki odpowiedzialne za sporządzanie raportów, zakres raportów, odbiorców, częstotliwość oraz terminy sporządzenia informacji zarządczej.

Opracowywanie w Banku raporty obejmują wszystkie rodzaje ryzyka uznane za istotne oraz system kontroli wewnętrznej.

Zakres i częstotliwość raportowania są zróżnicowane w zależności od przepisów zewnętrznych, rekomendacji nadzorczych oraz bieżących potrzeb Banku.

Proces raportowania dostosowany jest do skali narażenia Banku na ryzyko oraz jego zmienności, zapewnia możliwość podejmowania przez Zarząd i Radę Nadzorczą decyzji, w tym odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko

Zarząd Banku otrzymuje poszczególne raporty w okresach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych, natomiast Rada Nadzorcza w okresach kwartalnych, półrocznych i rocznych.

System bieżącego informowania ukierunkowany jest na powiadamianie członków Zarządu o zaistniałych zdarzeniach ryzyka oraz ograniczenie zagrożeń wynikających z tych zdarzeń.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność raportów sporządzanych dla organów Banku zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

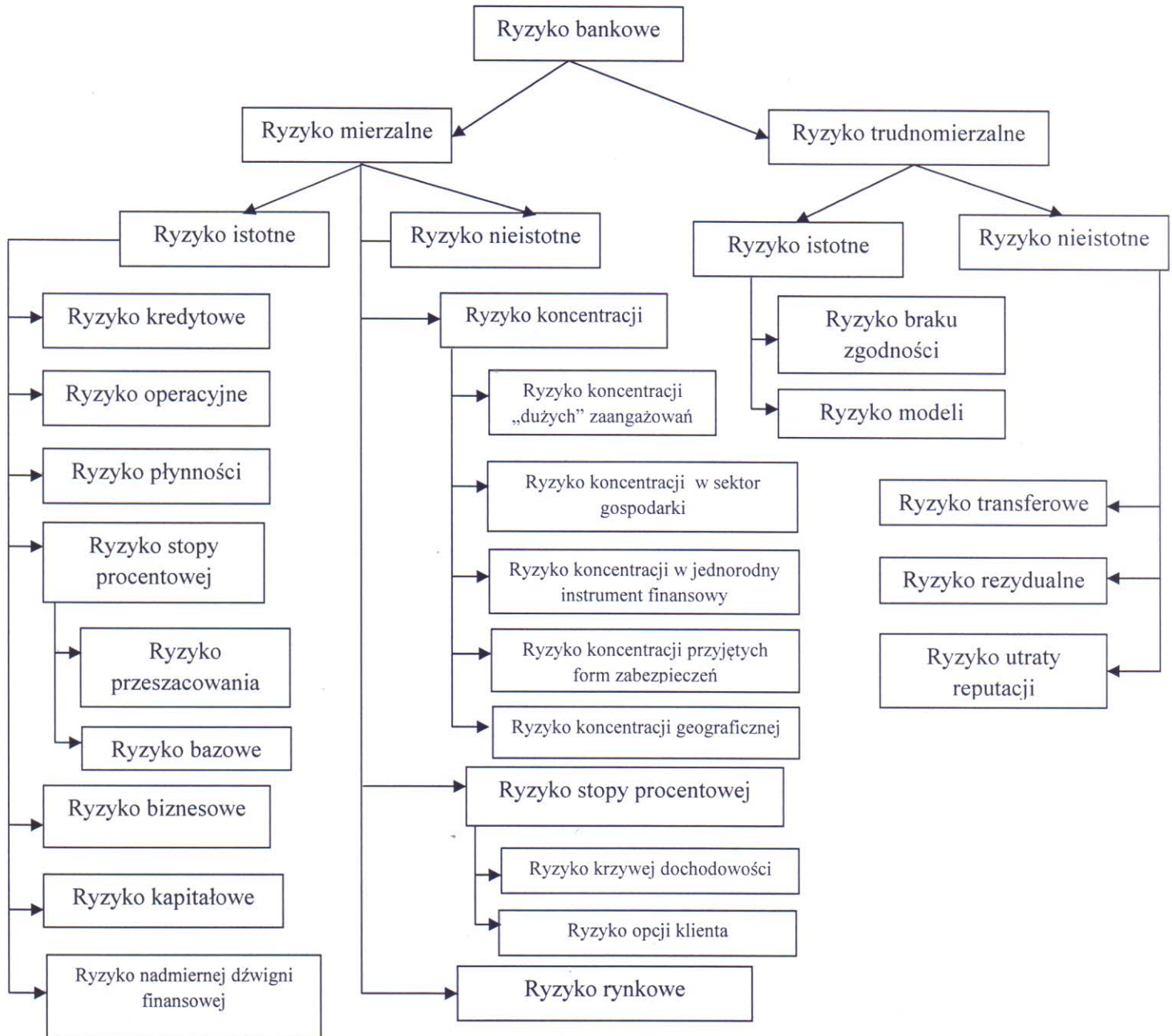
3. Zakres, cele i zasady polityki zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Podstawę formalną procesu zarządzania ryzykami stanowi Ogólna strategia zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

W ramach prowadzonej działalności Bank zarządza między innymi następującymi rodzajami ryzyka, które uznaje za istotne:

**MAPA RYZYKA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W ŻMIGRODZIE**

W w/w obszarach wyznaczono precyzyjne cele. Obejmują one między innymi:

1. W zakresie ryzyka kredytowego:

- 1) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego,
- 2) stałe doskonalenie jakości obsługi klienta,
- 3) ograniczenie ryzyka kredytowego Banku,
- 4) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji i adekwatności kapitałowej.

2. W zakresie ryzyka płynności:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności),
- wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

3. W zakresie ryzyka operacyjnego:

- minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- usprawnianie działań prowadzonych przez Bank,
- zapobieganie powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

4. W zakresie ryzyka stopy procentowej:

- Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku.
- Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.
- Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.
- Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

5. W zakresie ryzyka braku zgodności:

Bank stara się ograniczać ryzyko braku zgodności poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności:

- zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania,
- dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.

6. W zakresie ryzyka modeli:

- Dbanie o aktualność metod (modeli) pomiaru ryzyka w Banku.
- Rozwój systemów informatycznych w zakresie zarządzania ryzykami, tak aby dorównywał rozwojowi banku.
- Opracowanie planów postępowania w przypadku zaistnienia warunków mających wpływ na nieprawidłowe funkcjonowanie modeli w Banku.

4. Zakres i rodzaje systemów pomiaru i raportowania ryzyka

W ramach przyjętych systemów pomiaru i zarządzania ryzykami Bank wykorzystuje wskazane poniżej metody i narzędzia.

1. W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji Bank dokonuje między innymi pomiaru:

- zaangażowania w poszczególne rodzaje ekspozycji kredytowych;
- jakości portfela kredytowego wyrażonej relacją ekspozycji przeterminowanych do globalnej wartości portfela ekspozycji bilansowych;
- wykorzystania limitów koncentracji zaangażowań określonych w art. 71 oraz art. 79 Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późniejszymi zmianami;
- zaangażowania i jakości detalicznych ekspozycji kredytowych;
- zaangażowania i jakości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
- narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.

2. W zakresie ryzyka płynności Bank korzysta z następujących narzędzi:

- analizy płynności natychmiastowej;
- metody luki płynności,
- analizy wskaźnikowej obejmującej między innymi ocenę podstawowych mierników płynności;
- analizy koncentracji w zakresie poszczególnych grup aktywów i pasywów;
- metody wyznaczania osadu we wkładach oraz krótkoterminowych prognoz depozytów niestabilnych, z uwzględnieniem wskaźników zrywalności i odnawialności;
- pogłębionej analizy długoterminowych źródeł finansowania aktywów;
- analizy nadzorczych miar płynności;

- analizy narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
3. W zakresie ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
- metodę analizy luki niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej;
  - analizę narażenia funduszy własnych i wyniku odsetkowego na ryzyko stopy procentowej, w kontekście realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych;
  - analizę ryzyka bazowego, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych;
  - prognozę stóp referencyjnych oraz analizę prognozowanego wyniku odsetkowego, z uwzględnieniem możliwych wariantów odchyleń;
  - analizę ryzyka bazowego.
4. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w szczególnym stopniu rolę wszystkich pracowników, którzy zobligowani są do precyzyjnej identyfikacji i rejestracji incydentów generujących ryzyko operacyjne. Analiza w przedmiotowym zakresie obejmuje: oszacowanie skali incydentów, ocenę skuteczności działań podejmowanych w ramach redukcji ryzyka, badanie wielkości ryzyka przy wykorzystaniu oceny punktowej oraz ocenę kluczowych wskaźników ryzyka. Działania w obszarze identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego prowadzą do budowy ogólnej mapy ryzyka.
5. W zakresie ryzyka braku zgodności Bank dokonuje analizy zgodności regulacji i procesów wewnętrznych z powszechni obowiązującymi przepisami prawa.

5. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości.

Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych.

Ustanawiane zabezpieczenia korespondują z poziomem ryzyka, związanego z ekspozycją kredytową. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne wtórne źródło spłaty tej wierzytelności.

Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu.

Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Podstawowy miernik adekwatności zabezpieczenia wykorzystywany przez bank stanowi wskaźnik LtV. W przedmiotowym zakresie przyjęto maksymalne poziomy LtV, zarówno na etapie udzielania ekspozycji kredytowej, jak i w całym okresie kredytowania.

6. Fundusze własne.

Zestawienie poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie według stanu na dzień 31.12.2017 roku.

	wartość zaliczana do funduszy własnych na dzień 31.12.2017
Fundusz udziałowy	204 700,00
Kapitał zapasowy - fundusz zasobowy	9 163 612,76
Fundusz z aktualizacji wart. nieruchomości-bud.	18 204,79
Fundusz z akt. wyceny oblig. skarbowych	1 225,66
Pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających - Zobowiązania podporządkowane	0,00
	9 387 743,21
-	
Wartości niematerialne i prawne - umorzenia w czasie	105 759,69
Fundusz z akt. wyceny oblig. skarbowych	71 035,00
Tier 1	9 210 948,52
Tier2	0,00
Fundusze własne banku	9 210 948,52

7. Adekwatność kapitałowa

Podstawą dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku są metody wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego (8%), sprecyzowanych w Rozporządzeniu UE (...). Minimalna wysokość łącznego współczynnika kapitałowego wynosi 8%, a w celu zachowania bezpieczeństwa kapitałowego Bank dąży do utrzymywania ww. wskaźnika na poziomie nie niższym niż 13,25%.

Szczegółowy sposób wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego opisany został w obowiązującej w Banku „Instrukcji wyznaczania minimalnych wymogów kapitałowych w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie”.

Bank dokonując szacowania kapitału wewnętrznego ustala, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyka ujęte w procesie oceny adekwatności kapitałowej, tj.:

- 1) ryzyko kredytowe – przy zastosowaniu metody standardowej do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
- 2) ryzyko operacyjne – przy zastosowaniu metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

Według zasad pakietu CRD IV/CRR adekwatność kapitałowa w 2017 była analizowana w oparciu o trzy rodzaje współczynników, które na dzień 31.12.2017 wyniosły:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 20,86%,
- współczynnik kapitału Tier I – 20,86%,
- łączny współczynnik kapitałowy – 20,86%.

Minimalne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyk Filaru I.

RYZIKO KREDYTOWE

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę aktywów udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, pomnożonych przez 8%.

Przez ekspozycje należy rozumieć aktywo lub udzielone zobowiązanie pozabilansowe.

Sumę kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę wartości bilansowych oraz ekwiwalentów bilansowych poszczególnych kategorii przemnożonych przez przypisane procentowe wagi ryzyka.

W przyjętej przez Bank metodzie standardowej wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji.

Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu udzielonych pozabilansowych zobowiązań warunkowych oblicza się jako iloczyn nominalnej wartości zobowiązania i procentowej wagi ryzyka produktu przypisanej zgodnie z klasyfikacją zamieszczoną w Rozporządzeniu UE.

Zgodnie z art. 74 Rozporządzenia UE, Bank stosując metodę standardową zalicza ekspozycje do jednej z klas wymienionych w Rozporządzeniu UE, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka.

RYZIKO RYNKOWE

Ze względu na skalę prowadzonej działalności handlowej, ryzyko rynkowe w warunkach Banku, ograniczone jest do ryzyka walutowego.

Bank nie prowadzi działalności walutowej i nie wyznacza wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

RYZIKO PRZEKROCZENIA LIMITU KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka przekroczenia koncentracji zaangażowań wyznacza się łącznie dla portfela bankowego i handlowego.

Suma wierzytelności Banku, udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych oraz posiadanych przez Bank bezpośrednio lub pośrednio akcji lub udziałów w innym podmiocie, wniesionych dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych – w zależności od tego, która z tych kwot jest większa – w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej (zaangażowanie), obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowań, który wynosi 25% funduszy własnych banku.

Zaangażowanie banku wobec innego banku krajowego, instytucji kredytowej, banku zagranicznego lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, składających się co najmniej z jednego banku krajowego, instytucji kredytowej lub banku zagranicznego, nie może przekroczyć 25% funduszy własnych Banku albo równowartości 150 mln euro, obliczonej w złotych według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w ostatnim dniu sprawozdawczym, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, a suma zaangażowań wobec wszystkich powiązanych podmiotów należących do tej grupy, nie będącej bankiem krajowym, instytucją kredytową lub bankiem zagranicznym, nie może przekroczyć 25% funduszy własnych banku.

Jeżeli kwota 150 mln euro, o której mowa powyżej, przewyższa 25% funduszy własnych banku, wartość zaangażowania nie może przekroczyć limitu określonego przez bank w odniesieniu do funduszy własnych banku.

Zarząd banku, co najmniej raz w roku, określa wysokość limitu, o którym mowa w pkt. 4 i informuje Komisję Nadzoru Finansowego o jego wysokości. Limit ten nie może przekroczyć 100% funduszy własnych banku (art. 71. Ust. 1 pkt. 1c ustawy Prawo bankowe oraz art. 395 Rozporządzenia UE).

Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań w portfelu handlowym stanowi sumę iloczynów przekroczeń i odpowiedniego czynnika. Wysokość czynnika zależy od skali przekroczenia limitu koncentracji w stosunku do uznanych kapitałów Banku.

RYZIKO PRZEKROCZENIA PROGU KONCENTRACJI KAPITAŁOWEJ

Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej oblicza się w zakresie portfela bankowego i portfela handlowego łącznie jako iloczyn wagi ryzyka 1250% z większą z liczb określonych jako:

- a) suma kwot, o jakie poszczególne zaangażowania kapitałowe (wyliczane zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym) przekraczają 15% funduszy własnych Banku;
- b) kwota, o jaką suma znacznych zaangażowań kapitałowych przekracza 60% funduszy własnych Banku.

Z uwagi na brak portfela handlowego – Bank liczy ww. wymóg wyłącznie dla portfela bankowego.

Przez zaangażowanie kapitałowe, o którym mowa w ust. 1, Banku rozumie się:

- 1) posiadane przez Bank akcje i udziały w innym podmiocie,
- 2) wniesione dopłaty - w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) wniesione wkłady lub zadeklarowane sumy komandytowe - w zależności od tego, która z tych kwot jest większa - w spółce komandytowej lub komandytowo - akcyjnej;
- 4) udzielone pożyczki podporządkowane.

Przez znaczne zaangażowanie kapitałowe rozumie się zaangażowanie kapitałowe, o którym mowa w ust. 1, spełniające, co najmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) zaangażowanie stanowi, co najmniej 10% kapitału podmiotu,
- 2) zaangażowanie uprawnia do wykonywania, co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym podmiotu lub umożliwia wywieranie znaczącego wpływu na zarządzanie podmiotem,

- 3) wartość bilansowa zaangażowania stanowi, co najmniej 10% funduszy własnych Banku.

RYZIKO OPERACYJNE

Szczegółowe zasady związane z procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym określone są w obowiązującej w Banku „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie”.

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego.

Wskaźnik stanowi, średnią za okres trzech lat, wyników obliczonych jako sumę poniższych pozycji (zgodnie z art. 316):

1. Odsetki należne i podobne przychody,
2. Odsetki do zapłaty i podobne opłaty,
3. Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/ zmiennej stopie dochodu,
4. Należności z tytułu prowizji/opłat,
5. Koszty z tytułu prowizji/opłat,
6. Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych,
7. Pozostałe przychody operacyjne.

Wskaźnik oblicza się jako iloraz sumy dodatnich wartości wyników oraz liczby lat, w których wystąpiły dodatnie wartości wyników opisanych w ust. 3, z uwzględnieniem wyłączeń opisanych w Rozporządzeniu UE.

1. W wyniku nie uwzględnia się następujących pozycji z rachunku zysku i strat:
  - a) zrealizowanych zysków/strat ze sprzedaży pozycji z portfela niehandlowego;
  - b) przychodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie;
  - c) przychodów z tytułu ubezpieczenia.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego stanowi 15% odpowiedniego wskaźnika.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Waga ryzyka	Nazwa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP	Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji
0%	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 826 515	0	0	0,00
	Ekspozycje wobec instytucji	494 000	0	0	0,00
	Inne pozycje	1 822 957	0	0	0,00
20%	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	8 620 030	1 724 006	1 724 006	137 920,48
	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4 924	985	985	78,80
	Ekspozycje wobec instytucji	34 783 999	6 956 800	6 956 800	556 544,00
50%	Ekspozycje wobec instytucji	489 326	244 663	244 663	19 573,04
75%	Ekspozycje detaliczne	7 504 566	5 628 425	5 628 425	450 274,00
100%	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 536 816	4 536 816	3 765 498	301 239,84
	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	18 938 400	18 938 400	14 429 166	1 154 333,28
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 435	10 435	10 435	834,80
	Ekspozycje kapitałowe	955 000	955 000	955 000	76 400,00
	Inne pozycje	2 853 038	2 853 038	2 853 038	228 243,04
150%	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	90 959	136 439	136 439	10 915,12
RAZEM		88 930 965	41 985 007	36 704 455	2 936 356,40

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota w zł
Ryzyko kredytowe	2.936.356,40
Ryzyko operacyjne	596.587,75
Razem wymogi I Filar	3.532.944,15
Ryzyko płynności	25.805,71
Ryzyko biznesowe	6.701,36

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0,00
Ryzyko modeli	92.109,49
Ryzyko rezydualne	467.626,21
Razem wymogi II Filar	592.242,76
Łączna wartość wymogów kapitałowych	4.125.186,91
Współczynnik wypłacalności	20,86%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	17,86%
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I	20,86%
- współczynnik kapitału Tier I	20,86%
- łączny współczynnik kapitałowy	20,86%

WSKAŹNIK DŹWIGNI FINANSOWEJ

Wskaźnik dźwigni finansowej, Bank oblicza zgodnie z postanowieniami art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR, zmienionymi Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/62.

Wskaźnik dźwigni obliczany jest, jako miara kapitału Tier I Banku podzielona przez miarę ekspozycji całkowitej Banku i wyrażona jest jako wartość procentowa.

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany i ujawniany zarówno przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału Tier I, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier I.

Poniżej przedstawiono wysokość wskaźnika dźwigni finansowej obliczonego wg. Stanu na 31.12.2017 r.(w zł.)

Składowe	2017-12-31 dane w zł.
Wartość ekspozycji (bilansowa)	89.681.378
Pozabilans do roku/waga produktu 20%	68.983
Pozabilans powyżej roku/waga produktu 50%	580.242
Wartości niematerialne i prawne	105.759,69
Kapitał T1 dla definicji wprowadzonej	9.057.853
Kapitał T1 dla definicji przejściowej	9.210.949
Wskaźnik dźwigni w pełni wprowadzona definicja	10,10
Wskaźnik dźwigni definicja przejściowa	10,27

Bank zarządza ryzykiem nadmiernej dźwigni, w ramach zarządzania adekwatnością kapitałową. W tym celu w okresach miesięcznych w Banku monitoruje się wskaźnik dźwigni finansowej oraz czynniki mające wpływ na jego wysokość, do których należą przede wszystkim czynniki związane z rozwojem działalności bankowej.

W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z ryzyka nadmiernej dźwigni, podejmowane będą działania mające na celu ograniczenie tego ryzyka.

Poziom wskaźnika dźwigni finansowej uwzględniany jest w ramach wyznaczania bieżącego profilu ryzyka Banku, a następnie raportowany w ramach cyklicznych raportów sporządzanych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Wskaźnik dźwigni finansowej obliczany jest przez Wydział Finansowo-Księgowy i po zatwierdzeniu przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowo-Księgowych przekazywany jest do Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz, raportującego następnie do Zarządu i Rady Nadzorczej.

AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ

Aktywa uznaje się za obciążone, jeżeli są one przedmiotem zastawu lub jakiegokolwiek umowy mającej na celu ochronę, zabezpieczenie lub wsparcie jakości danej transakcji, z której zakresu nie mogą zostać swobodnie wycofane.

W poniższej tabeli przedstawiono informację (netto) w zakresie aktywów obciążonych i nieobciążonych posiadanych przez Bank na dzień 31.12.2017 r.

Lp.	Kategorie ekspozycji	Aktywa wolne od obciążeń	Aktywa obciążone
1.	Rachunki bieżące i pomocnicze + odsetki	8 077	-
2.	Instrumenty udziałowe (akcje, udziały)	1 005	-
3.	Dłużne papiery wartościowe (obligacje)	7 435	-
4.	Lokaty	34 801	-
5.	Kredyty netto	39 057	-
6.	Inne aktywa	533	-
Razem		90 908	-

BUFORY KAPITAŁOWE

Bufor antycykliczny stanowi kwotę kapitału podstawowego Tier I, dodatkową w stosunku do kapitału podstawowego Tier I utrzymywanego na potrzeby spełnienia wymogu w zakresie funduszy własnych, o którym mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia CRR, na poziomie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 tego rozporządzenia, pomnożonej przez średnią ważoną wskaźników bufora antycyklicznego obliczoną zgodnie z art. 21 ust. 4 (bufor antycykliczny specyficzny dla instytucji) Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. Bierze się ono z niedopasowania kontaktowych terminów zapadalności aktywów i pasywów, czyli w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów pasywami o krótszej zapadalności.

Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka związanego z zagrożeniem utraty płynności:

- 1) nadmierne niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów,
- 2) ryzyko związane z brakiem środków po stronie aktywnej bilansu:
  - brak środków na rachunku bieżącym,
  - brak dostatecznego zapasu gotówki,
  - brak dostatecznej wielkości aktywów płynnych,

- niedotrzymanie terminu spłaty kredytów przez klientów,
  - braku możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów.
- 3) ryzyko związane z koniecznością dokonania nagłych wypłat po stronie pasywnej bilansu:
    - ryzyko nietypowego zachowania się rachunków bieżących,
    - ryzyko nietypowego zachowania się depozytów terminowych,
  - 4) ryzyko związane ze zdolnością pozyskiwania przez Bank depozytów i finansowania zewnętrznego,
  - 5) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych,
  - 6) inne ryzyka, w tym: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne, ryzyko walutowe oraz ryzyko reputacji.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą, w szczególności:

Rada Nadzorcza

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku.
2. Rada Nadzorcza zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności.
3. Rada zatwierdza ogólny poziom narażenia Banku na ryzyko płynności.
4. Rada Nadzorcza otrzymuje od Zarządu okresowe informacje dotyczące ryzyka płynności, ze wskazaniem ewentualnych zagrożeń.

Zarząd

1. Zarząd wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności.
2. Zarząd odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnej procedury w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.
3. Zarząd wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka płynności przez Bank.
4. Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem płynności i systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania płynnością oraz za nadzór nad efektywnością tego systemu, wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku, czynników otoczenia gospodarczego oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania płynnością.
5. Zarząd odpowiada za politykę informacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku

w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i ocenę sytuacji finansowej.

6. Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej okresową informację, przedstawiającą w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka płynności w działalności Banku.
7. Nadzór nad zarządzaniem płynnością należy do kompetencji upoważnionego Członka Zarządu.
8. Ryzyko płynności omawiane i analizowane jest na każdym posiedzeniu Zarządu.
9. Na wniosek dowolnego członka Zarządu lub Rady Nadzorczej ryzyko płynności może być omawiane ze zwiększoną częstotliwością.

Główny Księgowy

1. Zadania związane z utrzymywaniem płynności śróddziennej Banku wykonuje Główny Księgowy.
2. Przedmiotem działań związanych z utrzymywaniem płynności jest optymalne zarządzanie środkami Banku w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął).

Komórka monitorująca

1. pomiar ryzyka płynności,
2. monitorowanie wskaźników ryzyka płynności i odpowiednich limitów wewnętrznych,
3. sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń limitów wewnętrznych oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących te przekroczenia,
4. badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
5. opracowywanie – przy współpracy z odpowiednimi komórkami merytorycznymi – propozycji limitów dla ryzyka płynności oraz przedstawianie ich Zarządowi celem podjęcia decyzji wdrożeniowych,
6. opracowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykiem,

7. sporządzanie okresowych sprawozdań z dokonanego pomiaru ryzyka płynności i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
8. sporządzanie innych niż sprawozdawczość obligatoryjna informacji sprawozdawczych,
9. współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
10. opracowywanie i realizacja polityki informacyjnej Banku,
11. opracowanie założeń Polityki kapitałowej, w tym limitów dotyczących alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka, w tym ryzyka płynności, uwzględniając założone plany strategii rozwoju Banku,
12. okresową ocenę realizacji założeń Polityki kapitałowej, w tym w zakresie poziomu kapitału alokowanego na ryzyko płynności.

Kontrola instytucjonalna BPS

1. Zadaniem Kontroli instytucjonalnej w zakresie zarządzania płynnością jest dostarczanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi bieżących i dokładnych informacji, przygotowanych zgodnie z badaniami dokonanymi według zatwierdzonego planu kontroli dotyczących:
  - 1) przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych związanych z zarządzaniem płynnością;
  - 2) funkcjonowania w banku systemu informacji zarządczej obejmującego zagadnienia dotyczące płynności;
  - 3) skuteczności ujawniania w ramach kontroli funkcjonalnej błędów i nieprawidłowości związanych z zarządzaniem płynnością oraz podejmowania skutecznych działań naprawczych lub korygujących;
  - 4) realizacji określonych i wymaganych przez zarząd celów i polityki Banku w zakresie płynności płatniczej;
  - 5) kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych dotyczących ewidencjonowania zdarzeń dotyczących płynności;
  - 6) jakości (dokładności i niezawodności) systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego w zakresie zarządzania płynnością;
  - 7) adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu informatycznego w aspekcie zarządzania płynnością;
  - 8) oceny struktury organizacyjnej Banku, podziału kompetencji i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi

i stanowiskami pracy, a także systemu tworzenia i obiegu dokumentów i informacji w zakresie zarządzania płynnością;

9) oceny funkcjonowania systemów wewnętrznych w aspekcie poprawy efektywności działania banku jako całości.

2. Bank zadania związane z kontrolą ryzyka płynności powierza Bankowi Zrzeszającemu w ramach zawartej umowy.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Proces zarządzania płynnością

1. Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:

- 1) wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych norm płynności,
- 2) wyznaczanie i utrzymywanie normy krótkoterminowej (LCR),
- 3) zarządzanie płynnością śróddzienną,
- 4) wyznaczanie i sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- 5) ustalanie i wyznaczanie wskaźników wczesnego ostrzeżenia,
- 6) pomiar i analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów wewnętrznych,
- 7) konstruowanie i przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 8) reakcja na zagrożenia dla utrzymania płynności, uruchomienie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
- 9) kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- 10) modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

2. Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- 1) płynność śróddzienna - w okresie najbliższego dnia,
- 2) płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- 3) płynność średnioterminowa – w okresie do 12 miesięcy,
- 4) płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Elementem procesu zarządzania ryzykiem płynności są testy warunków skrajnych. Bank konstruując testy warunków skrajnych bierze pod uwagę trzy warianty:

- a) wariant wewnętrzny – zakładający niechęć do banku innych uczestników rynku,
- b) wariant systemowy – zakładający ograniczenie dostępnego finansowania,
- c) wariant łączny stanowiący kombinację obu powyższych wariantów.

W ramach każdego wariantu Bank analizuje się, co najmniej dwa różne scenariusze.

Na wypadek sytuacji kryzysowej w Banku opracowano awaryjne plany utrzymania płynności wskazujące m. in. Działania podejmowane w celu przywrócenia /zapewnienia płynności oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację.

Bank ogranicza ryzyko płynności nie tylko poprzez odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów, ale również poprzez system limitów. Podstawowymi limitami, w zakresie, których Bank nie dopuszcza możliwości ich przekroczenia są limity nadzorczych miar płynności, tj

1. nadzorcze miary płynności, określone Uchwałą Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych;
3. Rekomendacja „P” Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banku z dnia 10 marca 2015 roku.

INFORMACJE Z ZAKRESU ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ, W OBSZARZE RYZYKA OPERACYJNEGO

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w podziale na klasy zdarzeń za rok 2017

Lp.	Data wykrycia	Data wystąpienia	Opis zdarzenia	Okoliczności (przyczyny) zajścia	Czas (w godz.)	Klasyfikacja RR/KR	Ilość wystąpień	Straty rzeczywiste (bezpośrednie)	Straty pośrednie	Potencjalna strata
1	01.2017	01.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	choroba pracownika	1112,00	3/1	7,00	535,59 zł	4 544,41 zł	5 080,00 zł
2	01.2017	01.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/awaria systemu	53,35	6/1	73,00	1 299,20 zł	289,64 zł	1 588,84 zł
3	01.2017	01.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy	0,00	7/1	864,00	1 149,00 zł	404,06 zł	1 553,06 zł

4	01.2017	01.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	0,00	7/5	57,00	3,42 zł	- zł	3,42 zł
5	02.2017	02.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	600,00	3/1	7,00	123,42 zł	2 997,43 zł	3 120,85 zł
6	02.2017	02.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	2,10	6/1	360,00	28,59 zł	- zł	28,59 zł
7	02.2017	02.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	0,00	7/1	715,00	240,00 zł	340,88 zł	580,88 zł

8	02.2017	02.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta	0,00	7/5	64,00	3,84 zł	- zł	3,84 zł
9	03.2017	03.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	choroba pracownika	616,00	3/1	3,00	216,18 zł	2 432,05 zł	2 648,23 zł
10	03.2017	03.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/ awaria systemu	1,00	6/1	636,00	38,04 zł	339,40 zł	377,44 zł
11	03.2017	03.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy	0,00	7/1	881,00	740,00 zł	528,87 zł	1 268,87 zł

12	03.2017	03.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	0,00	7/5	78,00	4,68 zł	- zł	4,68 zł
13	04.2017	04.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	896,00	3/1	6,00	260,07 zł	1 125,89 zł	1 385,96 zł
14	04.2017	04.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	51,69	6/1	8,00	- zł	13,38 zł	13,38 zł
15	04.2017	04.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	48,35	7/1	718,00	12 840,00 zł	122,76 zł	12 962,76 zł

16	04.2017	04.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	0,00	7/5	92,00	5,52 zł	- zł	5,52 zł
17	05.2017	05.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	928,00	3/1	5,00	186,42 zł	1 518,93 zł	1 705,35 zł
18	05.2017	05.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	55,15	6/1	1 407,00	84,12 zł	448,55 zł	532,67 zł
19	05.2017	05.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	0,05	7/1	1 579,00	900,00 zł	285,66 zł	1 185,66 zł

20	05.2017	05.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący Klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	0,00	7/5	65,00	3,90 zł	- zł	3,90 zł
21	06.2017	06.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	944,00	3/1	4,00	- zł	1 966,82 zł	1 966,82 zł
22	06.2017	06.2017	Zakończenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	49,50	6/1	2 891,00	173,28 zł	6,95 zł	180,23 zł
23	06.2017	06.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	96,00	7/1	1 084,00	290,00 zł	183,19 zł	473,19 zł

24	06.2017	06.2017	06.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków	0,00	7/5	64,00	3,84 zł	- zł	3,84 zł
25	07.2017	07.2017	07.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	896,00	3/1	4,00	- zł	4 496,06 zł	4 496,06 zł
26	07.2017	07.2017	07.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	125,15	6/1	19,00	0,84 zł	872,44 zł	873,28 zł
27	07.2017	07.2017	07.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	0,00	7/1	781,00	300,00 zł	293,32 zł	593,32 zł

28	07.2017	07.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	0,00	7/5	69,00	4,14 zł	- zł	4,14 zł
29	08.2017	08.2018	Oszustwo wewnętrzne - działania nieuprawnione - Brak wpisu do rejestru prania brudnych pieniędzy transakcji powyżej 15000 Euro	48,00	1/1	1,00	- zł	- zł	- zł
30	08.2017	08.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	744,00	3/1	5,00	- zł	4 080,67 zł	4 080,67 zł
31	08.2017	08.2017	Szkody związane z aktywami rzeczowymi - klęski żywiołowe i inne zdarzenia	1,00	5/1	1,00	- zł	435,74 zł	435,74 zł
32	08.2017	08.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	36,17	6/1	1 833,00	108,72 zł	156,86 zł	265,58 zł

33	08.2017	08.2017	08.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceńiodawcy	0,00	7/1	1 322,00	- zł	569,20 zł	569,20 zł	569,20 zł
34	08.2017	08.2017	08.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków	błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta	0,00	7/5	40,00	2,40 zł	- zł	2,40 zł	2,40 zł
35	09.2017	09.2017	09.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	choroba pracownika	1000,00	3/1	6,00	427,06 zł	1 951,80 zł	2 378,86 zł	2 378,86 zł
36	09.2017	09.2017	09.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/ awaria systemu	6,15	6/1	839,00	50,22 zł	2 771,00 zł	2 821,22 zł	2 821,22 zł

37	09.2017	09.2017	09.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	0,20	7/1	760,00	240,00 zł	159,35 zł	399,35 zł
				błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy						
38	09.2017	09.2017	09.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków	0,00	7/5	60,00	3,60 zł	- zł	3,60 zł
				błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta						
39	10.2017	10.2017	10.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	763,00	3/1	9,00	267,39 zł	2 255,99 zł	2 523,38 zł
				choroba pracownika						
40	10.2017	10.2017	10.2017	Szkody związane z aktywami rzeczowymi - kłeski żywiołowe i inne zdarzenia	0,40	5/1	1,00	- zł	284,63 zł	284,63 zł
				awaria na wskutek burzy						

41	10.2017	10.2017	10.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/awaria systemu	31,50	6/1	8,00	694,95 zł	4 343,25 zł	5 038,20 zł
42	10.2017	10.2017	10.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy	72,00	7/1	737,00	- zł	343,64 zł	343,64 zł
43	10.2017	10.2017	10.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków	błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta	0,00	7/5	62,00	3,72 zł	- zł	3,72 zł
44	11.2017	11.2017	11.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	choroba pracownika	576,00	3/1	3,00	- zł	2 778,60 zł	2 778,60 zł

45	11.2017	11.2017	11.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/awaria systemu	62,00	6/1	4,00	- zł	1 348,75 zł	1 348,75 zł
46	11.2017	11.2017	11.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy	24,40	7/1	4 728,00	200,00 zł	14 537,05 zł	14 737,05 zł
47	11.2017	11.2017	11.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków	błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta	0,00	7/5	61,00	3,54 zł	- zł	3,54 zł
48	12.2017	12.2017	12.2017	Oszustwo zewnętrzne - bezpieczeństwo systemów SKIMMING - nielegalnie skopiowano zawartość paska magnetycznego karty płatniczej bez wiedzy posiadacza i wykorzystano do nieuprawnionej wypłaty z bankomatu - sprawa w trakcie rozpatrywania reklamacji	kradzież informacji	72,00	2/2	2,00	- zł	- zł	982,06 zł

49	12.2017	12.2017	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy - stosunki pracownicze, zwolnienia lekarskie pracowników	choroba pracownika	248,00	3/1	3,00	- zł	1 412,24 zł	1 412,24 zł
50	12.2017	12.2017	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - systemy, awarie systemu, braki łącza, awarie bankomatów, braki prądu	nieprawidłowe działanie sprzętu/oprogramowania/awaria systemu	22,00	6/1	1 084,00	72,49 zł	63,45 zł	135,94 zł
51	12.2017	12.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji, korekty dokumentów, nadwyżki bankomatowe, błędnie pobrane prowizje, błędne logowania do systemu, usunięcia dokumentów ze zbiorówek	błąd pracownika/nieprawidłowe działanie sprzętu/błąd zleceniodawcy	59,10	7/1	6 846,00	120,00 zł	6 962,01 zł	7 082,01 zł
52	12.2017	12.2017	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami operacyjnymi - Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe), zwroty przelewów (niezgodności nazw, zwrot poleceń zapłaty, zwroty z powodu zamkniętych rachunków)	błąd pracownika/błąd nadawcy przelewu/brak środków na rachunku Klienta	0,00	7/5	36,00	2,41 zł	- zł	2,41 zł
SUMA					10240,26		30 992	21 630,59 zł	67 664,92 zł	90 277,57 zł

Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego za rok 2017 wynoszą 90 277,57 zł, w tym straty bezpośrednie 21 880,59 zł; straty pośrednie 67 414,92 zł. Na podstawie mapy ryzyka stwierdzono, że większość incydentów, które wystąpiły w Banku w 2017 roku, uznaje się za nieistotne. Niewielka strata i niewielka częstotliwość występowania nie stanowią zagrożenia dla funkcjonowania Banku.

8. Ryzyko kredytowe

Należności przeterminowane rozumiane są jako należności, których termin spłaty już upłynął (wymagalne). Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy „zagrożone”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe”, i „stracone”. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 2017 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank w swoich analizach nie przyjmuje podziału na obszary geograficzne.

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2017 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Waga ryzyka	Nazwa ekspozycji	Wartość ekspozycji	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP
0%	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	7 826 515	0	0
	Ekspozycje wobec instytucji	494 000	0	0
	Inne pozycje	1 822 957	0	0
20%	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	8 620 030	1 724 006	1 724 006
	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4 924	985	985
	Ekspozycje wobec instytucji	34 783 999	6 956 800	6 956 800
50%	Ekspozycje wobec instytucji	489 326	244 663	244 663
75%	Ekspozycje detaliczne	7 504 566	5 628 425	5 628 425
100%	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 536 816	4 536 816	3 765 498
	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	18 938 400	18 938 400	14 429 166
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 435	10 435	10 435
	Ekspozycje kapitałowe	955 000	955 000	955 000
	Inne pozycje	2 853 038	2 853 038	2 853 038
150%	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	90 959	136 439	136 439
	RAZEM	88 930 965	41 985 007	36 704 455

Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów lub według typu kontrahenta w rozbiciu na klasy ekspozycji.

- a. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	36.777.385
	Należności normalne	36.777.385
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym:		36.777.385

- b. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego w podziale na typ kontrahenta oraz w podziale na branże według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	3.603.272,68
	Należności normalne	3.149.307,52
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	453.965,16
2.	Osoby prywatne	8.280.434,31
	Należności normalne	7.955.255,53
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	325.178,78
3.	Rolnicy indywidualni	18.827.093,65
	Należności normalne	19.669.054,06
	Należności pod obserwacją	147.394,59
	Należności zagrożone	10.645,00
4.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1.305.949,59
	Należności normalne	1.305.949,59

Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym:	33.016.750,23

c. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w zł
JST	12.437.411,00
Należności normalne	12.437.411,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Instytucje	3.000.000,00
Należności normalne	3.000.000,00
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym:	15.437.411,00

d. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Sektor gospodarki	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	199 612,82	0	0	0	0
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	8 637 411,00	0	0	0	0
BUDOWNICTWO	62 420,52	0	0	0	0
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	12 854,39	0	0	0	0
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	61 880,00	0	0	0	7 078,34
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	1 305 949,59	0	0	0	0
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 032 139,32	0	0	0	33 916,85
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	0	0	0	0	374 569,97
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	19 275 784,13	147 394,59	0	10 645,00	38 400,00
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	195 560,00	0	0	0	0

e. Zmiana stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe.

Bank tworzył rezerwy celowe na należności kredytowe przez cały okres obrotowy i utrzymywał ich wymagany poziom zgodnie z zasadami zgodnymi z rozporządzeniem Ministra Finansów z 12.10.2017 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U z 2017 r. poz.1965). Zmiany stanu tych rezerw na przestrzeni roku przedstawiają się następująco:

Kategorie należności	Stan na 31.12.2016 r.	Zwiększenia <i>rezerw</i>	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2017 r.
Należności normalne	62 751,77	41 240,87	-	49 656,01	54 336,63
Należności pod obserwacją	2 616,63	288,50	-	707,18	2 197,95
Należności poniżej standardu	-	4 905,93	-	3 753,70	1 152,23
Należności wątpliwe	-	5 402,94	-	177,50	5 225,44
Należności stracone	390 575,17	316 020,07	-	32 945,45	673 649,79
Razem :	455.943,57	367 858,31	-	87 239,84	736 562,04

9. Ryzyko kredytowe do wyliczenia kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

Bank nie stosuje zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej.

10. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

Bank nie posiada w/w ekspozycji kapitałowych.

11. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Celem strategicznym polityki Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest:
  - 2) minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz
  - 3) zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

Strategia Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

- 1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
  - 2) badaniu i ocenie podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku,
  - 3) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania i ryzykiem bazowym,
  - 4) Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są:
    - 1) co miesiąc Zarządowi Banku;
    - 2) półrocznie Radzie Nadzorczej Banku.
  3. W tabeli poniżej zaprezentowano na dzień 31.12.2017 roku zmiany wyniku finansowego do oceny skutków szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych, obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank.

Wpływ prognozowanych zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy

Wyszczególnienie	Razem	do 1 miesiąca	od 1 m-ca do 3 m-cy	od 3 m-cy do 6 m-cy	od 6 m-cy do 12 m-cy	Powyżej 1 roku	
Aktywa	82 910 162,03	64 754 802,39	15 572 359,64	135 000,00	448 000,00	2 000 000,00	
Pasywa	77 263 132,38	2 573 881,44	74 689 250,94	0,00	0,00	0,00	
Luka	5 647 029,65	62 180 920,95	-59 116 891,30	135 000,00	448 000,00	2 000 000,00	Zmiana wyniku odsetkowego
Prognozowana zmiana stóp procent.	-0,25%	-144 707,38	27 704,08	-212,67	-239,64		117 455,613
	-0,50%	-289 414,77	54 063,84	-425,34	-479,28		236 255,546
	-1,00%	-578 829,54	61 042,32	-850,68	-958,55		519 596,457
	-2,00%	-646 334,95	-206 300,42	-1 701,37	0,00		854 336,740
	0,25%	144 707,38	-124 612,73	212,67	239,64		20 546,963
	0,50%	289 414,77	-249 225,46	425,34	479,28		41 093,926
	1,00%	578 829,54	-498 450,93	850,68	958,55		82 187,852
	2,00%	1 157 659,08	-996 901,85	1 701,37	1 917,11		164 375,705
Zmiana wyniku odsetkowego	-0,25%		-117 003,30		-117 455,61		
	-0,50%		-235 350,93		-236 255,55		
	-2,00%		-852 635,37		-854 336,74		
	0,25%		20 094,65		20 546,96		
	0,50%		40 189,31		41 093,93		
	2,00%		160 757,23		164 375,70		
Opóźnienie przeszacowania		16	60	135	270		

12. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

13. Polityka zmiennych składników wynagradzania

Bank podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu § 28 ust. 1 uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku (Dz. Urz. KNF Nr , poz.) obejmujące:

- 1) informacje dotyczące procesu ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym, w przypadku banku, o którym mowa w § 6 ust. 4 lub 5 uchwały, o której mowa w zdaniu wstępnym, informacje dotyczące składu i zakresu zadań komitetu ds. wynagrodzeń, konsultanta zewnętrznego, jeżeli bank korzystał z jego usług przy ustalaniu tych zasad, oraz osób biorących udział w procesie decyzyjnym przy opracowaniu tych zasad ze wskazaniem ich roli;
- 2) najważniejsze informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń, w tym w zakresie wynagrodzeń zależnych od wyników, w rozumieniu § 29 pkt 1 uchwały, o której mowa w zdaniu wstępnym, kryteriów pomiaru wyników i korygowania tych wyników o ryzyko oraz zasad uwzględniania długoterminowych wyników banku uwzględniających korekty o koszt wynagrodzeń;
- 3) informacje na temat kryteriów oceny wyników, stanowiących podstawę uprawnień do składników wynagrodzenia, o których mowa w § 29 pkt 7 uchwały, o której mowa w zdaniu wstępnym, lub zmiennych składników wynagrodzenia;
- 4) główne parametry oraz zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, w tym sposobu powiązania wysokości wynagrodzenia z wynikami w przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników;
- 5) zbiorcze informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzenia z podziałem na linie biznesowe stosowane w zarządzaniu bankiem;
- 6) zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku z podziałem na:
  - a) członków zarządu, osoby podległe bezpośrednio członkowi zarządu bez względu na podstawę ich zatrudnienia, dyrektorów oddziałów i ich zastępców oraz głównego księgowego,
  - b) pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku,
    - zawierające dane obejmujące:
    - wartość wynagrodzeń za dany rok obrotowy z podziałem na wynagrodzenie stałe i zmienne oraz liczbę osób je otrzymujących;
    - wartość i formy wynagrodzenia zmiennego z podziałem na wynagrodzenie płatne w gotówce oraz instrumentach, o których mowa w § 29 pkt 7 uchwały, o której mowa w zdaniu wstępnym niniejszego ustępu;
    - wartość wynagrodzeń z odroczonej wypłatą z podziałem na część już przyznaną i jeszcze nie przyznaną;

- wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami;
- wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym, liczbę osób otrzymujących takie płatności oraz najwyższą taką płatność na rzecz jednej osoby.

Zgodnie z przyjętą przez Bank „*Polityką zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie*” do osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku podlegających pod zapisy Uchwały KNF 258/2011 i wskazanej Polityki zalicza się:

Lp.	Wyszczególnienie
1	Prezes Zarządu
2	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo – księgowych
3	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

Zgodnie z przyjętą Polityką łączna kwota wypłacanych zmiennych składników wynagradzania osobom zajmującym stanowiska kierownicze może być wypłacona jednorazowo jeżeli jednocześnie spełnione są wszystkie warunki określone poniżej:

- a) w Banku w poprzednich trzech latach kalendarzowych, licząc od daty chęci wypłacenia zmiennej części wynagrodzenia, nie odnotowano istotnego pogorszenia się sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku,
- b) wypłata zmiennych składników wynagrodzenia nie spowoduje przekroczenia kwoty wynagrodzenia wynikającego z planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą Banku,
- c) wypłata zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze za dany rok łącznie nie może przekroczyć wraz z narzutami 20% wyniku finansowego netto Banku za dany rok.

Zbiorne informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Żmigrodzie

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku podlegających pod zapisy Uchwały KNF 258/2011	3
Wartość wynagrodzeń za dany rok obrotowy, w tym:	416.000,00
- stałe (płatne w gotówce)	408.000,00
- stałe (płatne w instrumentach o których mowa w par. 29 pkt 7 Uchwały KNF 258/2011)	
- zmienne (płatne w gotówce)	8.000,00
- zmienne (płatne w instrumentach o których mowa w par. 29 pkt 7 Uchwały KNF 258/2011)	
Wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą, w tym:	0
- część przyznana	0
- część nieprzyznana	0
Wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami	0
Wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym	0
Liczba osób otrzymujących płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym	0

data sporządzenia: 10.05.2018

Sporządził: **Starszy Specjalista ds. ryzyka i analiz**
mgr Jolanta Ektwinowicz

Zatwierdził:

Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych

mgr Piotr Zakowski

PREZES ZARZĄDU Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie

inż. Edward Smejtala

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

mgr Mariusz Sajnóg

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W ŻMIGRODZIE WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2017 r.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie, w związku z art. 435 ust 1 lit. e-f) *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013* z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, oświadcza, że stosowane w Banku systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, a zakres ogłaszanych informacji jest adekwatny do stanu faktycznego oraz profilu ryzyka Banku.

Ogólny profil (poziom) ryzyka Banku wynika z przyjętych przez Bank strategii, w szczególności Strategii działania na lata 2018-2020, Strategii zarządzania ryzykiem, Polityki kapitałowej, Polityk dotyczących zarządzania poszczególnymi istotnymi rodzajami ryzyka w Banku.

Ogólny profil ryzyka w Banku został określony na podstawie wybranych wielkości oraz wskaźników i na dzień 31.12.2017 r. kształtował się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Wielkość (w tys.)
1	Suma bilansowa	88 412
2	Obligo kredytowe	40 149
3	Baza depozytowa	75 042
4	Fundusze własne	9 211
5	Wynik działalności bankowej	3 761
6	Koszty działania z amortyzacją	2 994
7	Różnica na rezerwach celowych (odpisy-rozwiązania)	-330
8	Wynik finansowy netto	533
9	Łączny współczynnik kapitałowy	20,86%
10	Łączny współczynnik Tier I(Współczynnik kapitału podst. Tier I)	20,86%
11	Wskaźnik jakości obliiga kredytowego	1,90%
12	Wskaźnik pokrycia kredytów depozytami	186,91%
13	ROA netto	0,67%
14	ROE netto	6,09%
15	Marża odsetkowa	2,86%
16	Wskaźnik wyrezerwowania	89,90%
17	C/I	76,91%

Na podstawie osiągniętych wyników działania oraz cyklicznych raportów w zakresie oceny adekwatności kapitałowej Banku oraz ryzyk obciążających działalność Banku, Zarząd oświadcza, że ogólny profil ryzyka Banku jest adekwatny do przyjętych założeń określających tolerancję na ryzyko.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żmigrodzie

Wiceprezes Zarządu
ds. finansowo-księgowych
mgr Piotr Zalewski

Wiceprezes Zarządu
ds. handlowych
mgr Mariusz Sajnog